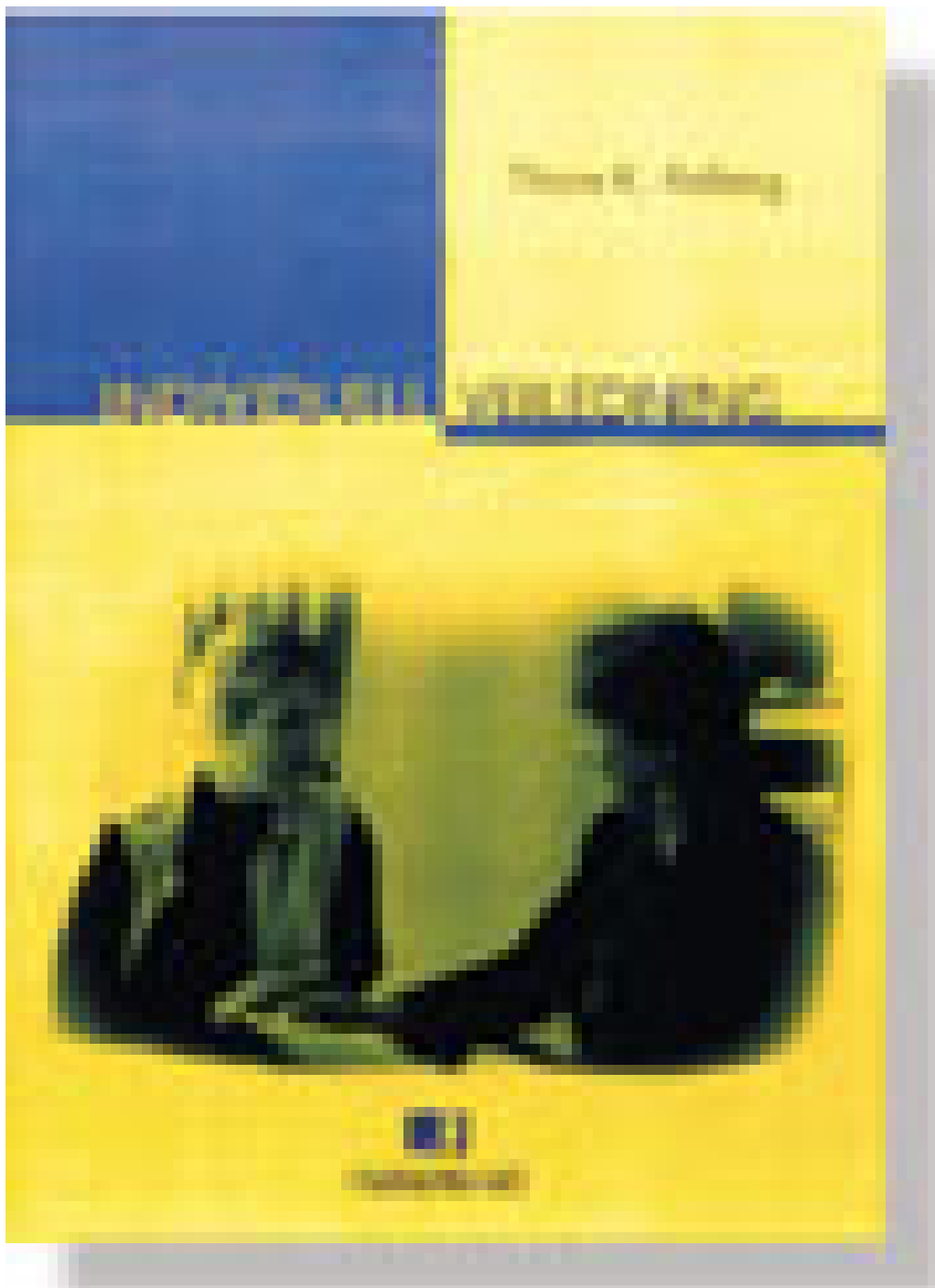

God veiledning bygger på kunnskap om læring og praksis

[BOKOVERSIKT](#)

Det er en økende erkjennelse av at god veiledning står sentralt for å oppnå en god yrkes- eller profesjonsutdanning. Samtidig er forståelsen av hva god veiledning innebærer, ikke entydig. I et arbeidsfellesskap vil som regel alle de erfarne drive instruksjon på ad hoc-basis overfor studenter og andre mindre erfarne medarbeidere, og som er noe annet enn den "kvalifiserte veiledning" slik som beskrevet av Luvås & Handal (1). Først i kapittel fem begir forfatteren seg inn på å beskrive "profesjonell veiledning", og så vidt jeg kan forstå anlegger han et bredere perspektiv enn det som ligger i begrepet "kvalifisert veiledning".

Man skiller mellom gruppe- og individuell veiledning og, i hvert fall når det er snakk om "kvalifisert" veiledning, har disse forskjellige tilnærming. Denne boken tar for seg den individuelle veiledning.

Boken er inndelt i tre avsnitt: kommunikasjon og veiledning, praktisk veiledning og forutsetninger for veiledning. Den er omfangsrik. Det er ingen tvil om at forfatteren har et stort engasjement og brenner etter å formidle sin kunnskap og erfaringer fra feltet. Men av hensyn til litt mindre engasjerte lesere hadde det nok vært en fordel med strammere redigering. Det skal sies at kapittelinnndelingen er informativ og gjør at det er mulig å lese bare utvalgte kapitler.

Det finnes andre bøker som kanskje er mer tilpasset det behovet leger med veiledningsoppgaver har (2, 3), men bl.a. kapitlene om veiledning av studenter med annen etnisk bakgrunn og kapitlet om mål og måloppnåelse vil være nyttige for veiledere innenfor alle fagområder. Derimot er jeg mer i tvil om grafologi har en plass i veiledningen. Å favne for vidt, som for eksempel å bringe inn konfluent pedagogikk, nevrolingvistisk programmering og autogen trening, kan virke fremmedgjørende i forhold til dem som "bare" er ute etter å finne nyttig litteratur om veiledning.

Et viktig spørsmål, som er lite berørt i denne boken, er utfordringer knyttet til rollen som veileder når veilederen også er den som skal godkjenne praksis. En engelsk utredning knyttet til veiledning innenfor medisiner- og tannlegeutdanningen, kaller denne veiledningen "appraisal", og sier bl.a.: "The term appraisal should be used to describe processes that are primarily educational, confidential, and designed to assist the individual to progress" (4). Den andre rollen, som praksisveileder ofte er tillagt, er evaluering (på engelsk "assessment"). Om den rollen sier utredningen: "The term assessment should be used to describe processes that are designed to inform the regulatory process about career progress."

Hvis vi ser på det medisinske utdanningsløp, endrer veiledningen noe karakter fra studentveiledning til veiledning av leger under spesialistutdanning til kollegaveiledning (som for øvrig har liten tradisjon i Norge). Denne boken vil først og fremst oppleves som nyttig av dem som er involvert i studentveiledning, og, som tittelen sier, er dette en bok om individuell veiledning og dekker ikke gruppeveiledning. Den som har kollegaveiledning som arbeidsfelt, vil nok heller ikke bli tilfredsstilt.

Det er mange som er engasjert i yrkes- og profesjonsrettet veiledning og som har behov for å tenke gjennom hvilke muligheter og utfordringer denne rollen innebærer. Denne boken inneholder mye stoff til ettertanke, og bør være tilgjengelig der det utdannes veiledere og i institusjoner som har veiledningsansvar. Utvalgte kapitler vil bl.a. egne seg godt som grunnlag for diskusjoner i grupper av veiledere som ønsker å videreutvikle sin veilederkompetanse.

Hans Asbjørn Holm

Avdeling for kvalitetsutvikling
og utdanning

Den norske lægeforening

LITTERATUR

1. Lauvås P, Handal G. Veiledning og praktisk yrkesteori. Oslo: Cappelen, 1990.
 2. Lauvås P, Handal G. Veiledning og praktisk yrkesteori. Oslo: Cappelen, 2000.
 3. Lycke KH, Handal G, Lauvås P. Veiledning i medisinsk spesialistutdanning. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1994.
 4. Standing Committee on Postgraduate Medical and Dental Education. Appraising doctors and dentists in training. London: SCOPME, 1996.
-

Publisert: 20. august 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2025. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. desember 2025.